

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TCZEWIE

PCPR Tczew

83-110 TCZEW ul. Wojska Polskiego 6
tel. (58) 530 44 40, (58) 532 07 84, fax (58) 530 44 43
email: pcpr@pcpr.tczew.pl <http://www.pcpr.tczew.pl>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TCZEWIE ZA 2017 ROK

Tczew, luty 2018 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej	5
II. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	16
Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej	37
III. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej	37
IV. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy	52
V. Informacje z przebiegu wykonania budżetu za 2017 rok	52

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, jako jednostka organizacyjna powiatu realizuje:

- zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej,
- zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- zadania dotyczące poradnictwa specjalistycznego, w tym w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- inne zadania wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

Wybrane zadania z zakresu pomocy społecznej

Do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych m.in. przez PCPR należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej powiatu,
- udzielanie informacji osobom ubiegającym się o pomoc o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i ośrodków interwencji kryzysowej,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu rodzin i grup społecznych.

Wybrane zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Do zadań z w/w zakresu realizowanych przez PCPR należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej,
- zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,

- finansowanie świadczeń pieniężnych dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i ją opuszczających,
- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- organizowanie szkoleń dla funkcjonujących rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze,
- zapewnienie pomocy i wsparcia funkcjonującym rodzinom zastępczym,
- prowadzenie rejestru rodzin zastępczych,
- współpraca z sądem, ops-ami, szkołami i innymi instytucjami,
- okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej,
- zgłaszanie informacji o wolnych prawnie dzieciach do ośrodka adopcyjnego,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym różne formy pieczy zastępczej,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wybrane zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

- dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Podstawowe dane dotyczące PCPR w Tczewie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym PCPR, jednostką kieruje dyrektor, a w jej skład wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1) Wydział Interwencji Kryzysowej

- specjalista pracy z rodziną
- psycholog

2) Dział finansowy

- główny księgowy
- stanowisko ds. finansowych
- 3) stanowisko ds. administracyjno – organizacyjnych
- 4) stanowisko ds. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych
- 5) stanowisko ds. pomocy instytucjonalnej oraz opieki nad dzieckiem i rodziną
- 6) stanowisko ds. obsługi Powiatowego Zespołu
- 7) informatyk
- 8) radca prawny.

Przedmiotowe zadania wykonywane są przez 26 pracowników, w tym dyrektora, zastępcę i główną księgową, z których 20 jest zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostali na etatach częściowych (łącznie 2 i 3/4 etatu).

Wykształcenie pracowników PCPR w Tczewie na dzień 31.12.2017 r.

Wyższe magisterskie	18 osób
Wyższe licencjackie	8 osób

Pracownicy Centrum w celu podwyższania swoich kwalifikacji oraz wzbogacenia i poszerzenia swojej wiedzy brali udział łącznie w 107 szkoleniach.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE TCZEWSKIM NA LATA 2018 - 2025

Jednym z zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanym przez PCPR, jest opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W związku z kończącym się w 2017 r. okresem realizacji obowiązującej Strategii, koniecznym było przystąpienie do opracowania nowego dokumentu. W dniu 17 maja 2017 r. uchwałą nr 130/430/2017 Zarządu Powiatu Tczewskiego powołany został Zespół ds. opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie tczewskim na lata 2018 – 2025. Opracowana Strategia została przyjęta uchwałą nr XXXIV/257/2017 Rady Powiatu

Tczewskiego z dnia 30 października 2017 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie tczewskim na lata 2018 – 2025, jako dokument programowy, umożliwi wykonywanie zadań powiatu w obszarze polityki społecznej w w/w latach. Jest to możliwe dzięki określeniu kompleksowych, spójnych i długofalowych działań mających na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Właściwa ich realizacja zależy od współpracy wszystkich podmiotów przy realizacji celów istotnych dla zaspokojenia potrzeb lokalnych, a także od właściwej diagnozy. Dlatego przystępując do opracowania strategii, w oparciu o dane będące w dyspozycji jednostek organizacyjnych na terenie powiatu tczewskiego, zobrazowano problemy społeczne w skali powiatu.

W oparciu o uzyskane informacje określono, jakie obszary wymagają interwencji ze strony instytucji publicznych i są realne do osiągnięcia. Wyodrębniono obszary: socjalny, ochrony zdrowia, edukacji, rynku pracy oraz bezpieczeństwa publicznego. Przypisano im poszczególne cele i zadania, które mają na celu wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin, które potrzebują pomocy w rozwiązywaniu problemów.

Corocznie PCPR w Tczewie, w oparciu o dane uzyskane z różnych jednostek z terenu powiatu, sporządza sprawozdanie z realizacji Strategii.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TCZEWSKIM

Jak co roku, również w 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie sporządzało Ocenę zasobów pomocy społecznej w powiecie tczewskim. Jej opracowanie wynika z art. 16 a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 16 a ust. 4 ocena wraz z rekomendacjami powinna być podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Uwzględnia ona wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej w powiecie tczewskim.

Do najważniejszych wniosków zawartych w ocenie w 2017 r. należą:

1. Zabezpieczenie środków na działania na rzecz osób korzystających z pomocy i wsparcia, w tym osób niepełnosprawnych.
2. Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej.
3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego i działania na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Stworzenie warunków do rozwoju systemu pieczy zastępczej.

UDZIELANIE INFORMACJI OSOBOM UBIEGAJĄCYM SIĘ O POMOC

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie informuje mieszkańców o przysługujących prawach, uprawnieniach i zmianach legislacyjnych. Powyższe informacje zamieszczane są na stronach internetowych, w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na tablicy ogłoszeń jednostki.

PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM ORAZ UMIESZCZANIE W NICH SKIEROWANYCH OSÓB

W powiecie tczewskim funkcjonuje 7 domów pomocy społecznej, w tym 6 domów prowadzonych przez Powiat i jeden dom, w Bielawkach, prowadzony na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą władz generalnych w Niegowie, gm. Zabrodzie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, w ramach swoich zadań, wydaje decyzje administracyjne dotyczące m.in. umieszczeń w domach pomocy społecznej na terenie powiatu oraz sprawuje nad nimi nadzór merytoryczny.

Do powyższych domów należą Domy Pomocy Społecznej w:

PELPLINIE, który jest domem dla osób niepełnosprawnych fizycznie i przewlekle somatycznie chorych, **liczba miejsc – 150**, w tym: dla osób niepełnosprawnych fizycznie – 95 miejsc oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych – 55 miejsc (od stycznia 2018 r. 156 miejsc, w tym 61 dla osób przewlekle somatycznie chorych),

GNIEWIE, który jest domem dla osób przewlekle somatycznie chorych – **liczba miejsc 99**,

DAMASZCE, który jest domem dla osób przewlekle psychicznie chorych – **liczba miejsc 126**,

STANISŁAWIU, który jest domem dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc 80**,

RUDNIE, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc – 76**, w tym: 68 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz 8 miejsc dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie,

WIELKICH WYRĘBACH, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc – 78**, w tym: 24 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz 54 miejsca dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,

BIELAWKACH, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – **liczba miejsc 113**.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, realizując zadanie dotyczące umieszczania w domach pomocy społecznej osób, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i otrzymały decyzje kierujące z ośrodków pomocy społecznej, prowadzi listę osób oczekujących na umieszczenie w domach na terenie powiatu tczewskiego oraz wydaje decyzje umieszczające w nich, a także dotyczące zmian wysokości odpłatności za pobyt w placówce w stosunku do osób umieszczonych przed styczniem 2004 r. (tzw. stare zasady).

W 2017 r. **wydano łącznie 153 decyzje administracyjne** z zakresu domów pomocy społecznej, **w tym 91 decyzji umieszczających** w placówkach (różnica między liczbą decyzji a liczbą osób umieszczonych wynika z faktu, iż dla niektórych osób w ciągu roku była wydawana więcej niż jedna decyzja umieszczająca). Łącznie w domach pomocy społecznej na terenie powiatu w 2017 r. **umieszczono 83 osoby**. W tym okresie **odeszło 86 osób**, z tego:

- do innych placówek – 6 osób,
- do rodziny – 5 osób,
- zmarło – 75 osób.

Dało to na koniec grudnia 2017 r. stan mieszkańców w placówkach w ilości **722 osoby**.

Przedział wieku przebywających w domach pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego kształtuje się następująco:

- do 18 roku życia – 22 osoby,
- od 19 do 40 lat – 167 osób,
- od 41 do 60 lat – 262 osoby,
- od 61 do 74 lat – 182 osoby,
- powyżej 74 lat – 89 osób.

Według sprawozdań przekazywanych do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na dzień 31 grudnia 2017 r. wolnymi miejscami dysponował Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze (2 miejsca) i Dom Pomocy Społecznej w Stanisławiu (1 wolne miejsce).

W/w dane zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela nr 1: Dane dotyczące liczby miejsc oraz mieszkańców i rotacji w domach pomocy społecznej

Dom pomocy społecznej	Statutowa liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2017 r.	Liczba osób umieszczonych w ciągu 2017 r.	Liczba osób, które odeszły w ciągu 2017 r.	Liczba osób oczekujących na miejsca
DPS w Pelplinie	150	152, w tym: s -20 n-132	25	27	15
DPS w Gniewie	99	99, w tym: s-12 n-87	32	32	14
DPS w Damaszcze	126	124, w tym s-50 n-74	10	12	20
DPS w Stanisławie	80	79, w tym s-53 n-26	4	5	1
DPS w Rudnie	76	77, w tym: s-52 n-25	0	0	3
DPS w Wlk. Wyrębach	78	78, w tym: s-39 n-39	7	7	3
DPS w Bielawkach	113	113 w tym: s-60 n-53	5	3	0
Razem	722	722 w tym: s-286 n-436	83	86	56

s - stare zasady n – nowe zasady

Źródło: dane DPS

Na realizację zadań oraz części inwestycji, domy pomocy społecznej w 2017 r. pozyskiwały środki finansowe między innymi z: wypracowanych dochodów z tytułu odpłatności i dotacji z Urzędu Wojewódzkiego wg poniższego zestawienia:

Tabela nr 2: Środki finansowe na realizację zadań przez domy pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego

domy pomocy społecznej	dochody z tytułu odpłatności	dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
DPS Pelplin	5 425 000,00 zł.	599 910 zł.
DPS Gniew	3 382 747,07 zł.	407 340 zł.
DPS Damaszk	3 591 069,58 zł.	1 725 599 zł.
DPS Stanisławie	1 654 871,42 zł.	1 810 785 zł.
DPS Rudno	1 654 871,42 zł.	1 758 640 zł.
DPS Wielkie Wyłęby	1 978 777,36 zł.	1 321 827 zł.
DPS Bielawki	0 *	2 039 892 zł.
	17 678 313,56 zł.	9 633 993 zł.

* DPS w Bielawkach nie przekazuje wypracowanych dochodów do powiatu

Źródło: dane DPS

W ponadgminnych domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Tczewski i na zlecenie Powiatu **ogólna liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę** wg stanu na 31.12.2017 r. kształtowała się następująco:

Tabela nr 3: Zestawienie liczbowe kadry zatrudnionej w domach pomocy społecznej – stan na 31.12.2017 r.

Pracownicy	Liczba osób	Liczba osób w przeliczeniu na pełne etaty
Ogółem	442	434,01
z tego :		
1) kierujący jednostkami organizacyjnymi	7	6,45
2) działalność opiekuńczo – terapeutyczna	277	275,93
3) działalność medyczno – rehabilitacyjna	47	43,57
4) działalność administracyjna	32	30,63
5) gospodarczy i obsługa	79	77,43

Źródło: dane DPS

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca z wszystkich domów z terenu powiatu tczewskiego w 2017 r. wzrósł z kwoty **3 193 zł. w 2016 r. do kwoty 3398 zł. w 2017 r. (wzrost o 205 zł)** i kształtował się następująco:

Tabela nr 4: Zestawienie średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach

Dom pomocy społecznej	Koszt utrzymania mieszkańca w 2017 r.
Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie	3 335,60 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Gniewie	3 085,84 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach	3 418,80 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Rudnie	3 603,82 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Stanisławiu	3 473,33 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze	3 521,32 zł.
Dom Pomocy Społecznej w Bielawkach	3 347,76 zł.

Źródło: dane DPS

Na terenie wszystkich domów pomocy społecznej z powiatu tczewskiego odbywały się liczne wydarzenia o charakterze kulturalnym, o zasięgu lokalnym, ponadgminnym i międzynarodowym. DPS w Gniewie utrzymuje współpracę z instytucjami pomocowymi z Ukrainy, zaś DPS w Damaszcze i Pelplinie z Litwą i Danią.

W ramach zadań PCPR w Tczewie corocznie przeprowadza kontrole w domach pomocy społecznej na terenie powiatu. W 2017 r. przeprowadzono 7 kontroli (po jednej w każdym z domów), w czasie których nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówek.

Wzorem lat ubiegłych odbywały się comiesięczne spotkania Członka Zarządu, Pana Adama Klimczaka, z dyrektorami domów, dyrektorem CAPO-W w Tczewie, pracownikami PCPR, a także zaproszonymi gośćmi. Skutkowały one wspólnie wypracowanymi kierunkami działań mającymi na celu świadczenie usług bytowych, opiekuńczych i zdrowotnych na poziomie obowiązującego standardu, a także rozwiązywaniem aktualnych problemów wynikających z realizowanych działań przez wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej powiatu tczewskiego.

PROWADZENIE PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I OŚRODKÓW INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Na terenie powiatu tczewskiego zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego, przeciwdziałania przemocy i interwencji kryzysowej, należące do kompetencji powiatu, realizuje Wydział Interwencji Kryzysowej (WIK), będący integralną częścią Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie – Wydział Interwencji Kryzysowej świadczy pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną i terapeutyczną (uzależnień, współuzależnień, par, rodzinną). Od 2017 r. nową formą pomocy są mediacje rodzinne. Mają miejsca spotkania indywidualne i grupowe. Podejmowane działania mają charakter interwencyjny, profilaktyczny, konsultacyjny, a także terapeutyczny.

Realizowane zadania wpisują się w założenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tczewskim oraz Powiatowy Program Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano:

- dyżury prawnika, psychologów, pedagoga oraz specjalisty pracy z rodziną w ramach Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw w siedzibie PCPR-WIK ,
- warsztaty profilaktyki uzależnień dla uczniów (4 warsztaty, 84 uczniów),
- grupę wsparcia dla rodzin zastępczych z elementem szkoleniowym (8 spotkań, w których uczestniczyło 28 osób),
- spotkania z młodzieżą (13 spotkań na terenach szkół, w których wzięto udział 314 uczniów),
- indywidualne spotkania osób doznających przemocy ze specjalistami zatrudnionymi w PCPR – WIK (56 osób skorzystało z 156 konsultacji),
- grupę edukacyjną dla rodziców (zakończono 2 edycje, w których uczestniczyło łącznie 25 osób),
- grupę rozwoju osobistego (20 spotkań, w których uczestniczyło 14 osób),
- V Marsz „Białej wstążki” w ramach kampanii ONZ „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć” (około 400 uczestników).

W okresie sprawozdawczym specjaliści zatrudnieni w Wydziale **od stycznia do grudnia 2017 r. przyjęli 1256 klientów. Udzielono w sumie 2993 porad** (w ramach pierwszego kontaktu, terapii, konsultacji, spotkań), z tego 15 konsultacji z innymi instytucjami.

Dokonując analizy danych dotyczących pomocy świadczonej przez PCPR-WIK, zauważalnym jest, iż w powiecie tczewskim od dłuższego czasu jest zapotrzebowanie na formy pomocy świadczone przez jednostkę. Ważnym elementem oferty jest podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy i kryzysowi w rodzinie, czy też zapewnienie jak najbardziej bogatego spektrum pomocy osobom, które we własnym zakresie nie potrafią poradzić sobie z trudną sytuacją życiową.

W 2017 r. budżet WIK wynosił 179 099 zł. Staramy się również, w miarę możliwości, pozyskiwać dodatkowe środki finansowe umożliwiające poszerzenie oferty poprzez aplikowanie o środki ministerialne w ramach ogłaszanych konkursów.

Tydzień pomocy ofiarom przestępstw

**Tydzień Pomocy Osobom
Pokrzywdzonym Przemocą**
20.02 – 24.02.2017r.

DYŻURY SPECJALISTÓW
w Wydziale Interwencji Kryzysowej
Tczew, ul. Wojska Polskiego 6

PRAWNIK	23.02.2017r. czwartek 15.00 – 16.00 26.02.2017r. piątek 15.00 – 16.00
PSYCHOLOG	20.02.2017r. poniedziałek 14.00 – 18.00 21.02.2017r. wtorek 15.00 – 18.00 22.02.2017r. środa 8.00 – 12.00 23.02.2017r. czwartek 10.00 – 15.00 24.02.2017r. piątek 10.00 – 13.00
PEDAGOG	21.02.2017r. wtorek 14.00 – 16.00 23.02.2017r. czwartek 8.00 – 10.00
SPECJALISTA PRAWY Z RODZINA	20.02.2017r. poniedziałek 10.00 – 13.00 22.02.2017r. środa 12.00 – 14.00 24.02.2017r. piątek 8.00 – 10.00

V Marsz Białej Wstążki z udziałem uczniów

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ MAJĄCYCH NA CELU OCHRONĘ POZIOMU RODZIN I GRUP SPOŁECZNYCH

W celu wykonania tego zadania PCPR w Tczewie, wraz z pozostałymi jednostkami z terenu powiatu, podejmuje inicjatywy wpisujące się w **Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tczewskim na lata 2014 – 2020** wraz z **Powiatowym Programem działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą**. Sprawozdanie z powyższego stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Jednym z elementów realizacji powyższego programu jest **Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie**. Funkcjonuje on od sierpnia 2008 r. Wzorem lat ubiegłych, w **2017 r.** na jego prowadzenie otrzymaliśmy środki finansowe z budżetu Wojewody w wysokości **15 000 zł**.

W ramach programu odbyły się dwa cykle spotkań grupowych. Przez cały rok odbywały się też konsultacje indywidualne ze sprawcami przemocy, prowadzone były dyżury telefoniczne.

Przed rozpoczęciem programu przeprowadzone zostały działania promujące Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Współpracowano przede wszystkim z następującymi instytucjami: Ośrodkami Pomocy Społecznej i zespołami interdyscyplinarnymi z terenu powiatu, Komendą Powiatową Policji w Tczewie, Sądem Rejonowym w Tczewie (głównie z kuratorami sądowymi), Prokuraturą Rejonową w Tczewie, pedagogami szkolnymi, ośrodkami leczenia uzależnienia od alkoholu, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Tczewie.

Na konsultacje zgłosiło się łącznie 19 osób, które zostały objęte oddziaływaniami programu. Spotkania grupowe i konsultacje indywidualne dla osób stosujących przemoc odbywały się na terenie PCPR-WIK w Tczewie. Wśród konsultowanych osób było 15 mężczyzn i 4 kobiety. Spotkania grupowe trwały od lutego do czerwca, a następnie od września do grudnia. Odbyło się łącznie 31 spotkań grupowych. Równolegle trwały konsultacje indywidualne dla członków grupy. Program korekcyjno – edukacyjny ukończyło 15 uczestników (2 kobiety i 13 mężczyzn).

Celem spotkań było zniwelowanie zachowań przemocowych w stosunku do członków rodziny u osób je stosujących. Uczestnicy programu poznali rodzaje i formy zachowań przemocowych oraz zapoznali się z cyklem przemocy. Poznawali sposoby błędnego przekształcania informacji oraz fałszywego interpretowania rzeczywistości, co prowadziło często do zachowań niewłaściwych. Na bazie własnego doświadczenia szukali zachowań świadczących o stosowaniu przez nich przemocy. Kolejnym etapem była próba stworzenia listy alternatywnych zachowań, służących zapobieganiu zachowaniom niepożądanym. Członkowie grupy na koniec opracowali własny plan bezpieczeństwa, który ma im pomóc funkcjonować po zakończeniu zajęć. Warunkiem ukończenia programu było stworzenie tego planu, a następnie zaakceptowanie go przez prowadzących oraz przez resztę grupy.

Realizatorzy programu, ze względu na ograniczoną dotację, we własnym zakresie podejmowali działania promujące program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, a także brali udział w szkoleniu superwizyjnym.

PRYZNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ NA USAMODZIELNIANIE ORAZ KONTYNUOWANIE NAUKI OSOBOM OPUSZCZAJĄCYM DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, (...), ZAKŁADY POPRAWCZE, (...), MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ LUB MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub

młodzieżowe ośrodki wychowawcze, odbywa się na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zadanie to w swym zakresie pokrywa się z działaniami skierowanymi do pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2017 r. pomoc dla w/w grupy kształtowała się następująco:

Tabela nr 5: Pomoc dla wychowanków zakładów poprawczych, MOS-ów i MOW-ów

	Liczba osób	Kwota (w zł.)
Pomoc na kontynuowanie nauki	4	12624,49
Pomoc na usamodzielnienie	2	3 444,00
Pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych	1	900,00
Pomoc rzeczowa	1	1 500,00

Źródło: dane własne

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

OPRACOWANIE I REALIZACJA 3 – LETNICH PROGRAMÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej stanowią ogromną część działań PCPR w Tczewie oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu tczewskiego. Większość z nich wpisuje się w założenia Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim. W 2017 r. uchwałą nr XXXVI/268/2017 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia **Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim na lata 2018 – 2020** został przyjęty nowy Program (poprzedni obowiązywał w latach 2015-2017). Wyszczególniono w nim cel główny: „Rozwój systemu pieczy zastępczej” oraz następujące cele szczegółowe:

- rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej,
- rozwój i wzmocnienie instytucjonalnych form pieczy zastępczej,
- wsparcie procesu usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

**ZAPEWNIENIE DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI PIECZY ZASTĘPCZEJ
INSTYTUCJONALNEJ LUB RODZINNEJ, FINANSOWANIE JEJ, NABÓR
KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE ORAZ WSPARCIE FUNKCJONUJĄCYCH
RODZIN ZASTĘPCZYCH I WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie tczewskim i sprawuje nadzór merytoryczny nad rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Na podstawie uchwały nr 59/189/2016 Zarządu Powiatu Tczewskiego z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi oraz ustalenia zasad sprawowania kontroli, Dyrektor PCPR w Tczewie przeprowadza w/w kontrole.

Dzienny ośrodek wsparcia

Jedyną zarejestrowaną placówką opiekuńczo - wychowawczą wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym w powiecie tczewskim jest Ognisko Wychowawcze im. Kazimierza Lisieckiego - „Dziadka”.

Ognisko dysponuje 22 miejscami. W zajęciach Ogniska Wychowawczego w 2017 r. uczestniczyło średniorocznie 21 wychowanków w wieku od 8 do 16 lat. **Na dzień 31.12.2017 r.** z zajęć korzystało 20 dzieci, wszystkie z terenu miasta Tczewa, z tego: 8 z terenu Starego Miasta, 8 z terenu Nowego Miasta, 2 z Osiedla Staszica i po 1 z Osiedla Zatorze i Czyżykowa. W ciągu całego roku udzielono pomocy łącznie 27 dzieciom, ubyło 7 dzieci (rezygnacja rodziców, usamodzielnienia, umieszczenie w placówce całodobowej), a przybyło 6 wychowanków, 2 osoby są w trakcie procedury kwalifikacyjnej.

Podział wychowanków ze względu na etap edukacji wygląda następująco:

- szkoła podstawowa 15 dzieci,
- szkoła specjalna 1 dziecko,
- szkoła ponadpodstawowa 2 dzieci.

Dzieci przyjmowane są dobrowolnie na wniosek rodzica, najczęściej z polecenia

pedagoga szkolnego. Podstawę do przyjęcia stanowi również wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika / wychowawcę placówki.

Placówka zapewnia opiekę dzieciom od poniedziałku do piątku, a także dodatkowo w wybrane soboty i niedziele według potrzeb programowych grup wychowawczych w godzinach od 9:30 do 18:30, w tym w godzinach od 10:00 do 18:15 odbywa się też terapia indywidualna, praca z grupą wychowawczą, rodzinami i w terenie.

Działania programowe placówki wpisują się w powiatowe i miejskie programy oraz strategie społeczne i dotyczą sfer opiekuńczych, edukacyjnych oraz terapeutycznych. Opierają się na współpracy z rodzinami dzieci.

Kadrę wychowawczą i administracyjno – obsługową Ogniska na dzień 31.12.2017 r. stanowiły **4 osoby - łącznie 2,63 etatu**, w tym:

- dyrektor – 1/4 etatu pracownika samorządowego,
- główny księgowy – 1/4 etatu,
- wychowawca - 2 etaty, pracownik samorządowy,
- pomoc administracyjna – 1/8 etatu.

Budżet Ogniska w 2017 r. wynosił 166 436,68 zł. Pozyskano również środki finansowe **w kwocie 1 493 zł.** oraz dary rzeczowe od sponsorów na łączną kwotę **ok. 6 000 zł.** (codzienne pieczywo, napoje, słodycze, środki czystości, materiały do artterapii). Dodatkowo udało się pozyskać odzież, obuwie, wyposażenie szkolne, gry, zabawki, książki itp. oraz bezpłatne wejścia na basen, imprezy w CkiS i Fabryce Sztuk.

Dzieci w czasie zajęć popołudniowych otrzymują pełen dwudaniowy obiad i napoje. **Obiady finansowane są ze środków MOPS w Tczewie** w ramach programu rządowego dożywiania dzieci (zakup gotowych posiłków z CAPO-W). Stawka dzienna za posiłek wynosi 5 zł. **Roczny koszt wyżywienia podopiecznych, to kwota 16 215 zł.**

Środki finansowe niezbędne do prowadzenia działalności placówki pochodzą z budżetu Powiatu Tczewskiego oraz dofinansowania z Gminy Miejskiej Tczew.

Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze

A. CENTRUM ADMINISTRACYJNE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

- liczba miejsc socjalizacyjnych **42**
- liczba miejsc interwencyjnych **8**

B. Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego RODZINNY DOM SERCA

- liczba miejsc

8

CENTRUM ADMINISTRACYJNE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych jest jednostką organizacyjną Powiatu Tczewskiego, utworzoną dnia 29.05.2012 r. na podstawie uchwały Nr XXIII/140/12 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29.05.2012 r.

Centrum Administracyjne, z siedzibą w Tczewie przy ul. W. Polskiego 6, działa w celu obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej następujących placówek opiekuńczo-wychowawczych:

1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu socjalizacyjnego i interwencyjnego z siedzibą w Tczewie przy ul. W. Polskiego 6 – **dla 28 wychowanków.**
2. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu socjalizacyjnego z siedzibą w Narkowach przy ul. Tczewskiej 21 – dla 14 wychowanków.
3. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu socjalizacyjnego z siedzibą w Tczewie przy ul. Kopernika 1/3b – dla 8 wychowanków (do dnia 31.12.2017r.)

Działalność opiekuńczo-wychowawcza placówek

Zadaniem pracy opiekuńczo – wychowawczej w placówkach jest w szczególności:

- zapewnienie dziecku pozbawionemu trwale lub okresowo opieki rodzicielskiej całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych;
- realizowanie przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku;
- umożliwianie kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej;
- podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny;
- zapewnianie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi;
- zapewnianie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Wychowankowie

Na dzień 31.12.2017 r., wg ewidencji w placówkach przebywało **43 wychowanków**, z tego:

- w placówce przy ul. Wojska Polskiego 6 – 29 wychowanków,
- w placówce przy ul. Kopernika – 0 wychowanków,
- w placówce w Narkowach – 14 wychowanków.

Z dniem 01.01.2018 r. placówka przy ul. Kopernika w Tczewie została zlikwidowana.

Tabela nr 6: Ruch wychowanków przebywających w placówkach CAPO-W w Tczewie w okresie I – XII 2017r.

	Liczba
Stan wychowanków na 31.12.2017 r.	43
Przybyło	13
Ubyło, w tym:	16
Do rodziny naturalnej	6
Usamodzielnienie	9
Inne	1

Źródło: dane CAPOW

Wychowankowie placówek uczęszczają do następujących typów szkół:

- przedszkole: 2 dzieci
- szkoła podstawowa (w tym klasy gimnazjalne): 28 dzieci
- ponadpodstawowe: 13 dzieci

Status prawny rodziców:

W placówce opiekuńczo – wychowawczej w Tczewie przy ulicy Wojska Polskiego 6 na dzień 31.12.2017 r.:

- w stosunku do 11 dzieci rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską;
- w stosunku do 12 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej;
- 6 wychowanków jest pełnoletnich – prawa rodzicielskie ustały.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej w Narkowach przy ulicy Tczewskiej 21 na dzień 31.12.2017 r.:

- w stosunku do 10 dzieci rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską;
- w stosunku do 3 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej;
- 1 wychowanka jest pełnoletnia – prawa rodzicielskie ustały.

W celu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dzieci wolne prawnie są zgłaszane do adopcji.

Organizacja czasu wolnego

Wychowankowie rozwijają swoje zainteresowania w placówkach, gdzie organizowane są przez wychowawców różnego rodzaju zajęcia: filmowe, kulinarne, plastyczne, muzyczne, komputerowe, sportowe, warsztaty plastyczne itp.

Dzieci rozwijają swoje zainteresowania również poza placówkami, uczestnicząc w zajęciach, wystawach organizowanych przez Fabrykę Sztuk, Centrum Kultury i Sztuki, Fundację Pokolenia, Przystań i inne.

Wychowankowie uczestniczą także w różnorodnych wyjazdach (wypoczynek letni i zimowy, wyjazdy do Aquaparku, Loopys World, Teatru Muzycznego, wycieczki rowerowe, wycieczki wędkarskie, wyjazdy do lasu na grzyby, rajdy i inne).

Terapia i profilaktyka

Dzieci uczestniczą w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez wychowawców, pedagoga oraz psychologa na terenie placówki. Uczestniczą w terapii pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej, organizowanych w placówkach, w szkołach podopiecznych i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tczewie.

Wychowankowie objęci są profilaktyką antynikotynową, antynarkotykową, antyalkoholową zarówno w placówkach, jak i w Punkcie Konsultacyjnym „Okno” w Tczewie oraz psychoterapią w Fundacji Pokolenia. Ponadto dzieci uczą się aktywnego stylu życia poprzez aktywne spędzanie czasu wolnego (gimnastyka, warsztaty manualne, zajęcia sportowe).

Udział dzieci w imprezach, wycieczkach organizowanych przez placówki

- Wypoczynek letni i zimowy
- Wycieczki, wyjazdy
- Turnieje, wyjazdy sportowe

Dzieci również biorą czynny udział w imprezach organizowanych w mieście.

Sprawy kadrowo-administracyjne

Liczba zatrudnionych pracowników – **45 osób** (3 osoby korzystające ze świadczeń rodzicielskich), **w przeliczeniu na pełen etat 42,50**, w tym:

- 24 dział socjalny (pedagog i psycholog) - etat 23,5
- 21 – dział administracji i obsługi. - etat 19,0

Wykonane prace modernizacyjne i remontowe w placówkach:

- Pomalowanie i odświeżenie pomieszczeń: pokój terapeutyczny i zajęć (PCPR , PPP), kuchenka I piętro PO-W .
- Bieżące naprawy i usterki w budynkach administrowanych przez CAPO-W.
- Konserwacja czap kominowych i drabinek na dachu – zalecenie kominiarza.

Inwestycje

- Kapitałny remont łazienek chłopców i dziewcząt - I piętro;
- Wymiana okien PPP (1 szt), PCPR (3 szt) i PO-W (1 szt.) przy ul. Wojska Polskiego 6;
- Przygotowano monitoring i stanowisko dla ochrony PCPR i PPP;
- Przystosowanie warunków ppoż – ekspertyza i kosztorysy - Tczew przy ul. Wojska Polskiego 6.

Prace remontowe do wykonania:

1. Przystosowanie warunków ppoż – Tczew przy ul. Wojska Polskiego 6.
2. Ułożenie kostki na posesji w Narkowach.
3. Wymiana kolejnych okien w PPP, PCPR i CAPO-W przy ul. Wojska Polskiego 6.
4. Opaska elewacji wokół budynków przy ul. Wojska Polskiego 6 Tczew.
5. Wymiana drzwi w salach wychowanków I piętro.
6. Bieżące naprawy i usterki w budynkach administrowanych przez CAPO-W.

Darowizny na rzecz Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Pozyskane środki finansowe i rzeczowe od sponsorów i przyjaciół Centrum oraz organizacji pozarządowych wg zestawień: 41.059,07 zł.

- Dary spożywcze – 915,14 zł.
- Dary rzeczowe i usługowe - 25.956,26 zł.
- Wpływy z darowizn – 14.187,67 zł.

Zadania i wnioski

- dalsza intensywna praca z rodziną naturalną oraz pozyskiwanie rodzinnych - zastępczych środowisk wychowawczych, dalsza współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- zintensyfikowanie prac organizacyjnych związanych z dostosowaniem funkcjonowania placówek zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz standardami opieki i wychowania.

PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA TYPU RODZINNEGO - RODZINNY DOM SERCA

Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego prowadzona jest na zlecenie powiatu przez Fundację „Chatka Nadziei” z siedzibą w Subkowach od listopada 2013 r. Dom zapewnia całodobową opiekę i wychowanie **8-rgu dzieciom w przedziale wiekowym od 8 do 20 lat**, z uwzględnieniem indywidualnych i niezbędnych potrzeb każdego dziecka. Podopiecznym zapewniony jest prawidłowy proces rozwoju emocjonalnego, kulturalnego, fizycznego, edukacyjnego, resocjalizacji i przygotowania do życia społecznego oraz zawodowego. W czasie wolnym dzieci często wyjeżdżają do kina, centrów rozrywki, bajkolandii. Dwoje najmłodszych chłopców chodzi do szkółki piłkarskiej na terenie gminy. **Na koniec 2017 r. w placówce przebywało 7 dzieci.**

Wielkość dotacji na prowadzenie domu w 2017 r., wynikająca z zawartej umowy, określona została na łączną kwotę 216 200 zł.

Dodatkowo, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, wprowadzającą zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na każde dziecko w wieku do 18 roku życia, umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł na każde dziecko. W 2017 r. była to **kwota 36 000 zł., przysługująca na 6 dzieci.** Przyznanie dodatku następuje w drodze decyzji administracyjnej i jest wypłacane ze środków rządowych.

Jak wynika z powyższych danych, **na koniec 2017 r. we wszystkich placówkach na terenie powiatu tczewskiego przebywało 50 dzieci, w tym 1 spoza powiatu.** Z tego tytułu Powiat Tczewski **uzyskał dochód w wysokości 58 129 zł.**

Z uwagi na fakt otrzymywania postanowień sądowych dotyczących umieszczenia w placówce opiekuńczo – wychowawczej m. in. liczego rodzeństwa część dzieci przebywa **w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza terenem powiatu** (na terenach miasta Łódź, powiatów: białogardzkiego, kazimierskiego, oławskiego, węgrowskiego, człuchowskiego, ostródzkiego i kościerskiego). **Łącznie w 2017 r. było to 16 dzieci**, za które powiat poniósł **koszty w wysokości 540 700 zł.** Dodatkowo ze względu na schorzenia troje dzieci przebywa w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gdańsku. **Koszt utrzymania w nim dzieci w 2017 r. wynosił łącznie 238 127 zł.**

W ramach zadań PCPR w Tczewie w 2017 r. przeprowadzono 2 kontrole w placówkach opiekuńczo - wychowawczych (planową - przy ul. Kopernika w Tczewie oraz poza planem w Rodzinnym Domu Serca w Subkowach), w czasie których nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu.

ORGANIZACJA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- **rodzina zastępcza:**
 - a) spokrewniona,
 - b) niezawodowa,
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
- **rodzinny dom dziecka.**

W ramach zadań Dyrektor PCPR w Tczewie przeprowadza kontrole w rodzinach zastępczych, współpracujących z naszym Centrum. W 2017 r. przeprowadzono 9 kontroli, w czasie których nie stwierdzono większych nieprawidłowości. W niektórych przypadkach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące m.in. współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

PROWADZENIE REJESTRU RODZIN ZASTĘPCZYCH

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Tczewie, z upoważnienia Starosty Tczewskiego, prowadzi rejestr danych o osobach:

- a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powyższy rejestr jest na bieżąco aktualizowany i przekazywany do Sądu Rejonowego w Tczewie.

FINANSOWANIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje **świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania**, nie niższe niż:

- **660 zł. miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,**
- **1 000 zł. miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.**

Rodzina zastępcza dla dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymuje dodatek w wysokości nie niższej niż kwota **200 zł.** miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka - raz w roku,
- 2) świadczenie na pokrycie:
 - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo,
 - b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.

Rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka z tytułu pełnionych funkcji otrzymują wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż 2 000 zł. miesięcznie. Natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2 600 zł. miesięcznie. Zgodnie z art. 91 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Rada Powiatu, w drodze uchwały, może podnieść wysokość przysługujących świadczeń. Wobec powyższego, w uchwale nr XXXVI/268/2017 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim na lata 2018 – 2020, Programu Pieczy, umieszczono zapis, iż wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej nie może być niższe niż 2 300 zł. i nie wyższe niż 2 500 zł. miesięcznie, dla rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej nie niższa niż 2 400 zł. i nie wyższe niż 2 600 zł., dla prowadzącego rodzinny dom dziecka (przy założeniu

maksymalnego wykorzystania miejsc) nie niższe niż 3 000 zł. i nie wyższe niż 3 200 zł. miesięcznie, a dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2 800 zł. i nie wyższe niż 3 000 zł.

Dodatkowo, ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatem na każde dziecko w wieku do 18 roku życia, umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, **przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł na każde dziecko**. Przyznanie dodatku następuje w drodze decyzji administracyjnej i jest wypłacane ze środków rządowych.

W 2017 r. z PCPR w Tczewie współpracowały m.in.: jeden rodzinny dom dziecka i 6 rodzin zastępczych zawodowych (w tym 2 specjalistyczne i 1 pogotowie rodzinne), z tego poza powiatem 2 rodziny - w Chojnicach i powiecie gdańskim.

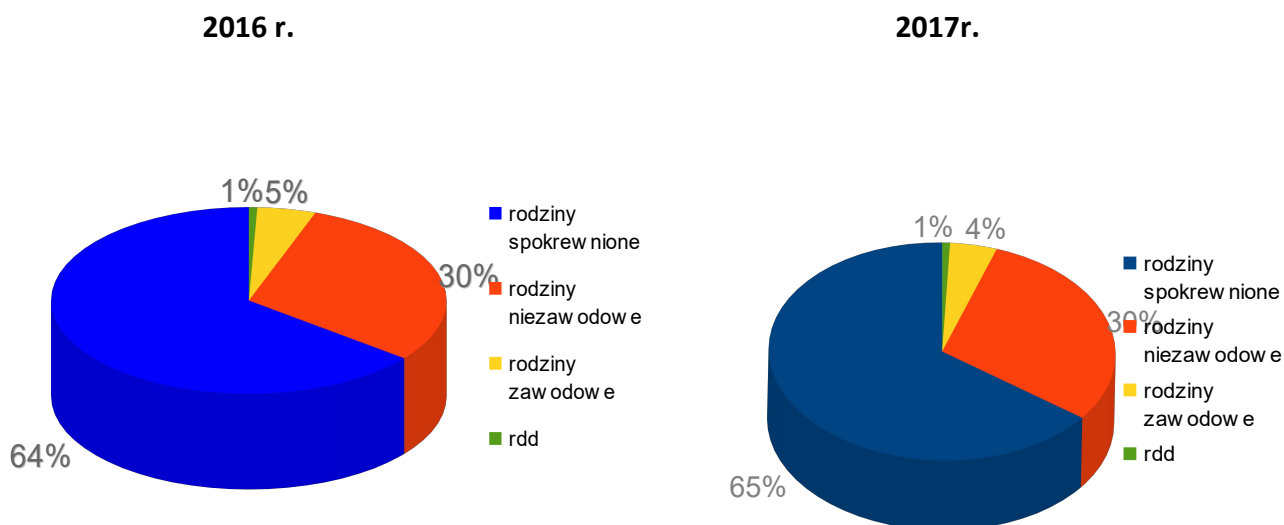
Ogólna liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 194. Wypłacono świadczenia na kwotę 1 836 613 zł., w tym świadczenia jednorazowe na pokrycie kosztów związanych z przyjęciem dziecka w wysokości 21 3000 zł. Kwota wydatkowana na dodatek wychowawczy (tzw. 500+), to 938 134 zł. na 153 uprawnione dzieci. Na wynagrodzenia dla funkcjonujących zawodowych rodzin zastępczych (5 rodzin i rodzinny dom dziecka) przeznaczono 220 893 zł., natomiast na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w rodzinach zastępczych do pomocy przy pracach gospodarskich i opiece nad dziećmi (tylko w rodzinach, gdzie przebywa powyżej 3 dzieci) wydatkowano 33 876 zł.

Tabela nr 7: Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci na dzień 31.12.2016 r. i 2017 r. oraz wielkość wypłaconych świadczeń

Nazwa rodzin zastępczych	Rok 2016			Rok 2017		
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń
spokrewnione	94	117	999 364 zł.	89	111	860 395 zł.
niezawodowe	44	63	774 758 zł.	41	57	646 107 zł.
zawodowe	7	19	210 416 zł.	6	26	330 111 zł.
w tym:						
-specjalistyczne	2	5		2	5	
-pogotowie rodzinne	1	2		1	6	
-rodzinny dom dziecka	1	8		1	9	
Razem:	145	199	1 984 538 zł.	136	194	1 836 613 zł.

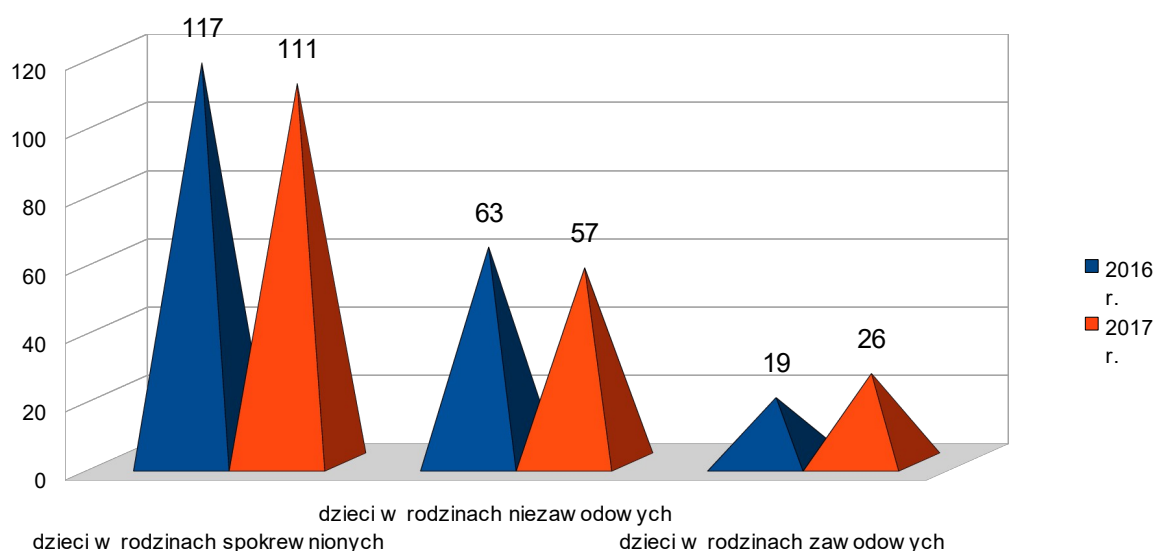
Źródło: dane własne

Wykres nr 1: Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2016 r. i 2017 r.

Źródło: dane własne

Wykres nr 2: Liczba dzieci w rodzinach zastępczych na dzień 31.12.2016 r. i 2017 r.

Źródło: dane własne

W 2017 r., na podstawie postanowienia sądowego, do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło łącznie 36 dzieci. Opuściło ją natomiast 40 dzieci. Z tego:

- powróciło do rodziny naturalnej 13 dzieci,
- zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej 4 dzieci,
- zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej 3 dzieci,
- zostało przysposobionych 3 dzieci,
- inne 1 dziecko,
- usamodzielniało się 16 osób.

W zawodowej rodzinie zastępczej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa, liczba dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej może się zwiększyć. Z rodziną, która pełni funkcję zawodowej rodziny zastępczej starosta zawiera umowę, do której mają zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.) dotyczące umowy zlecenia. Zawodowa lub specjalistyczna rodzina zastępcza otrzymuje wynagrodzenie z tytułu świadczonej opieki i wychowania.

W ramach porozumień zawartych z innymi powiatami (miastami na prawach powiatu) na mocy art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat

tczewski refunduje wydatki oraz otrzymuje dotacje na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. I tak:

a) *dzieci z terenu powiatu tczewskiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (miasto Gdynia, powiat starogardzki., powiat chojnicki, powiat aleksandrowski, powiat malborski, powiat nowodworski, powiat wągrowiecki, powiat nowomiejski), za które nasz powiat ponosi koszty utrzymania (wydatki):*

- **ilość rodzin - 15**
- **ilość umieszczonych dzieci - 22**
- **kwota świadczeń – 233 708 zł**

b) *dzieci z terenu innych powiatów (miasto Gdańsk, miasto Łódź, miasto Bydgoszcz, powiat malborski, powiat inowrocławski, powiat tucholski, powiat starogardzki, powiat pucki, powiat gdański, powiat kościerski) przebywające w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tczewskiego, za które powiaty te ponoszą koszty utrzymania (dochody):*

- **ilość rodzin - 17**
- **ilość umieszczonych dzieci - 20**
- **kwota świadczeń – 206 209 zł**

Zgodnie z art 191 ust 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie oraz na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie w wysokości 10 % wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku – 30% i od trzeciego - 50%. Z tego tytułu w 2017 r. do budżetu powiatu wpłynęły środki finansowe **w łącznej wysokości 1 145 280 zł.**, w tym:

a) z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych – 648 655 zł.

b) z tytułu pobytu w rodzinach zastępczych – 496 625 zł.

Realizowanie zadań wynikających z zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki pieczy zastępczej rodzinnej wiąże się m. in. z koniecznością wystawiania decyzji administracyjnych. W 2017 r. **wydano łącznie 403 decyzje administracyjne dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej**, w tym dotyczących świadczeń jednorazowych 26 decyzji, przyznających świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka 39 decyzji, przyznających dodatek wychowawczy 190 decyzji.

OKRESOWA OCENA SYTUACJI DZIECKA PRZEBYWAJĄCEGO W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, PCPR w Tczewie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązany do przekazywania do sądu **ocen rodzin zastępczych oraz ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej**. W 2017 r. do sądów właściwych do rozpatrywania sytuacji dzieci zostało przekazanych:

- **14 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą,**
- **41 ocen rodzin zastępczych,**
- **319 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.**

WSPARCIE RODZIN ZASTĘPCZYCH I WSPÓŁPRACA Z SĄDEM, OPS-AMI, SZKOŁAMI I INNYMI INSTYTUCJAMI

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką **koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej**. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pod opieką jednego koordynatora może pozostawać maksymalnie 15 rodzin zastępczych. **W PCPR w okresie sprawozdawczym zatrudnionych było 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.**

Tabela nr 8: Rodziny objęte opieką koordynatora w roku 2017 r. (dla porównania rok 2016)

	Rok 2016			Rok 2017		
typ rodziny	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach	liczba kontaktów	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach	liczba kontaktów
spokrewniona	44	55	1366	48	61	1199
niezawodowa	21	30	578	16	24	457
zawodowa (w tym rodzinny dom dziecka)	6	28	249	4	25	204
Razem:	71	113	2193	69	110	1812

Źródło: dane własne

W okresie sprawozdawczym opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych zostało łącznie **69 rodzin, w których przebywa 110 dzieci**. Wsparcie ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono wszystkim zawodowym rodzinom zastępczym oraz rodzinnemu domowi dziecka. Zainteresowane rodziny uzyskiwały niezbędne wsparcie

psychologiczne, prawne oraz w formie grupy wsparcia. Łącznie w okresie sprawozdawczym miały miejsce **1812 kontakty** z rodzinami lub instytucjami działającymi na rzecz rodziny (zarówno wejścia osobiste, jak i kontakty telefoniczne).

W 2017 r. odbyło się 437 spotkań Zespołu ds. pieczy zastępczej , w tym:

1. **112 spotkań** z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, na których omawiano sytuację wszystkich rodzin odwiedzonych w danym miesiącu oraz zasady pracy,
2. **319 posiedzeń** zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
3. **2 spotkania** superwizyjne (wewnętrznych) dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
4. **4 spotkania z przedstawicielem Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tczewie oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego.**

Na zespoły ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zapraszano, poza rodziną zastępczą i biologiczną, w zależności od potrzeb, przedstawicieli ośrodka adopcyjnego, przedstawicieli szkół i przedszkoli, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, czy też asystentów rodzin biologicznych z ośrodków pomocy społecznej. Spotkania miały na celu ustalenie planu działań, które pozwolą na właściwe funkcjonowanie dzieci w rodzinach zastępczych, przy współudziale wszystkich zainteresowanych stron, a także przeanalizowanie sytuacji pod kątem możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego.

Zaobserwowano, iż w przeważającej części praca podejmowana w rodzinach zastępczych, w których występowały trudności wychowawcze przynosiła pozytywne efekty i funkcjonowanie rodzin poprawiało się.

ZGŁASZANIE INFORMACJI O WOLNYCH PRAWNIE DZIECIACH DO OŚRODKA ADOPCYJNEGO

Zgodnie z przepisami prawa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, jest zobowiązany do zgłaszania do ośrodka adopcyjnego każdego dziecka wolnego prawnie. **W 2017 r. zgłosiliśmy do adopcji 15 dzieci.** Niestety, często zdarza się, iż sąd decyduje o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej, gdy wiek dzieci staje się barierą w ich adopcji. Wówczas pozostają one w pieczy zastępczej aż do uzyskania pełnoletności. Jak już wspomniano powyżej w 2017 r. przysposobionych zostało jedynie **3 dzieci.**

ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA FUNKCJONUJĄCYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH I KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE

Funkcjonujące rodziny zastępcze mają możliwość skorzystania ze wsparcia w formie grupy wsparcia z elementami szkoleniowymi. W okresie sprawozdawczym odbyło się łącznie 8 spotkań, w których uczestniczyło 28 osób. Funkcjonujące rodziny zastępcze uczestniczyły także w oferowanych przez nasze Centrum szkoleniach mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych:

- „Procedura adopcyjna w Pomorskim Ośrodku Adopcyjnym w Gdańsku”, poprowadzone przez przedstawicieli Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku,
- „Babcia i Dziadek rodziną zastępczą – specyfika rodziny”,
- „Wzmocnienie poczucia satysfakcji z pełnienia funkcji rodziny zastępczej”.

Łącznie ze szkoleń skorzystało 45 osób.

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzony jest w sposób ciągły. W okresie sprawozdawczym do przeszkolenia programem dla **kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej** niezawodowej **zakwalifikowano 10 osób, z czego ukończyło je 9 osób**, wszystkie zobowiązane do ukończenia szkolenia postanowieniem sądownym.

TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I DZIAŁANIA RODZIN ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA I RODZIN POMOCOWYCH

Powyższe działania mają na celu wzmocnienie istniejących rodzin. Dodatkowo, by wypromować ideę rodzicielstwa zastępczego PCPR w Tczewie zamieszcza informacje na swojej stronie internetowej, wywiesza plakaty i rozpowszechnia ulotki dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej. W 2017 r. rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka wraz z wychowankami mieli możliwość wspólnej zabawy w trakcie **Dnia Rodzicielstwa Zastępczego**, który obchodziliśmy 27 maja 2017 r. Po raz drugi atrakcje udało się zorganizować w Centrum Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych w Tczewie, dzięki środkom finansowym pozyskanym z budżetu Powiatu. Dzieci mogły skorzystać z zajęć na basenie, kręgielni, a także licznych konkursów i zabaw ruchowych na sali gimnastycznej. Miały też możliwość zapoznania się z pracą Straży Powiatowej w Tczewie.

Niemalą atrakcją dla dzieci były, mające miejsce w Fabryce Sztuk, w kwietniu 2017 r., **warsztaty wielkanocne**, na których wychowankowie rodzin zastępczych wykonali ozdoby

święteczne na szkłe. Po zakończonej pracy dzieci i ich opiekunowie mieli okazję zwiedzić wystawę dotyczącą życia codziennego Tczewa lat 20-tych XX wieku. W dniu 21 czerwca 2017 r. natomiast w Fabryce Sztuk w Tczewie odbyły się kolejne warsztaty dla wychowanków rodzin zastępczych z terenu powiatu tczewskiego – wykonywane były świece. W dniu 15 grudnia 2017 r. odbyły się dla odmiany **warsztaty „bożonarodzeniowe”**, skierowane do rodzin zastępczych i ich wychowanków. **Materiały do ich realizacji pozyskaliśmy od darczyńców.** Dzieci wraz z rodzicami zastępczymi robiły ozdoby świąteczne, które potem wieszały na choince. **Na zakończenie, dzięki przychylności sponsorów, wychowankom wręczono paczki ze słodkościami oraz drobne upominki.**

Warsztaty wielkanocne w Fabryce Sztuk

Tak się bawiliśmy w Dniu Rodzicielstwa Zastępczego

Warsztaty „bożonarodzeniowe”

FINANSOWANIE ŚWIADCZEŃ ORAZ ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ (USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, jako realizator ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie obejmuje pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pomocą, mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie. Osoby usamodzielniające się, po spełnieniu określonych przepisami wymogów mogą wnioskować o przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Wysokość świadczeń dla osób usamodzielnianych wynosi:

1) pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż **500 zł. miesięcznie** i jest przyznawana na czas nauki, do czasu jej zakończenia, nie dłużej niż do 25 r. ż.

2) pomoc pieniężna na usamodzielnienie – uzależniona jest od czasu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej i wynosi :

a) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż **3 300 zł.**, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

b) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną:

- nie mniej niż **6 600 zł.** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat;

- nie mniej niż **3 300 zł.** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

- nie mniej niż **1 650 zł.** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres 1 roku.

3) pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo w wysokości nie niższej niż **1 500 zł.**, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż **3 000 zł.**, pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Podstawą przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie jest przygotowanie wspólnie z opiekunem, a później realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia.

W okresie sprawozdawczym **pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki było objętych 41 osób z rodzin zastępczych oraz 20 z placówek opiekuńczo - wychowawczych. Pomocą pieniężną na usamodzielnienie zostało objętych 7 osób z rodzin zastępczych i 7 osób z placówek. Dodatkowo 2 wychowanków rodzin zastępczej oraz 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2017 r. otrzymało pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez pokrywanie opłat za wynajem pokoju lub pokrycie kosztów internatu. W 2017 r. 6 wychowanków rodzin zastępczych uzyskało pomoc na zagospodarowanie.**

Tabela nr 9: Zestawienie pomocy na usamodzielnienie i kontynuację nauki

Rok 2017	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	
	Wychowankowie rodzin zastępczych	Wychowankowie placówek	Wychowankowie rodzin zastępczych	Wychowankowie placówek
Liczba osób	7	9	41	20
Razem	16		61	
Kwota świadczeń	31 566 zł.	29 700 zł.		
Razem	61 266 zł.		213 798 zł.	

Źródło: dane własne

Usamodzielniani wychowankowie mogą liczyć także na **wsparcie ze strony pracownika socjalnego oraz specjalistów** (specjalista pracy z rodziną, psycholog, prawnik) zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Wydziale Interwencji Kryzysowej w Tczewie. **Zorganizowano dla nich także szkolenie „Pierwszy krok w dorosłość”, z którego skorzystało 13 osób.**

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Z „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej” **pozyskano dodatkowe środki** na dofinansowanie wynagrodzenia dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **80 263,37 zł. (poza budżetem PCPR)**

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

1. Pozyskiwanie środków na realizację działań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Utrzymywanie na wysokim poziomie specjalistycznego poradnictwa.
3. Prowadzenie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego.
4. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim.
5. Pozyskanie mieszkań dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz dla młodzieży opuszczającej MOW.
6. Pozyskiwanie środków na realizację Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy.
7. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tczewskim.
8. Poprawa bazy lokalowej naszej jednostki (niewystarczająca powierzchnia składnicy akt, brak odpowiedniego pokoju do spotkań rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej).
9. Wzmacnianie kompetencji zawodowych kadry.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

REHABILITACJA SPOŁECZNA - ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej oraz pobudzenie aktywności społecznej. Rehabilitacja społeczna, to także likwidacja barier, w szczególności architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się i dostępu do informacji, kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Jednym z zasadniczych celów rehabilitacji społecznej jest zapewnianie osobom z niepełnosprawnością, żyjącym w niedostatku, między innymi z powodu braku własnych źródeł dochodu lub ich niewystarczającej wysokości, życia na poziomie umożliwiającym zaspokojenie podstawowych potrzeb oraz zabezpieczenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Należy pamiętać, że dofinansowanie niektórych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wymaga także posiadania własnych środków finansowych osoby z niepełnosprawnością.

DOFINANSOWANIE DO ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób z niepełnosprawnością realizowane jest ze środków PFRON.

Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnością z orzeczoną znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności oraz osoby, które legitymują się orzeczeniem traktowanym na równi z tym orzeczeniem oraz dzieci do 16 roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, których średni miesięczny dochód nie przekracza:

- **50% przeciętnego wynagrodzenia** w przeliczeniu na jednego członka rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym;
- **65 % przeciętnego wynagrodzenia** w przypadku osób samotnych;

Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi :

- **100 %** udziału własnego osoby niepełnosprawnej w kosztach nabycia lub naprawy przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, przy których zakupie zgodnie z rozporządzeniem taki udział jest wymagany,
- **do 150 %** sumy kwoty limitu wymienionego w Rozporządzeniu oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie może objąć dofinansowaniem zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych tylko te osoby z niepełnosprawnością, które uzyskały dofinansowanie z NFZ. Inaczej sytuacja wygląda przy dofinansowaniu zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, tzn. niejednokrotnie sprzęt taki nie jest refundowany przez NFZ i aby móc go dofinansować, lekarz specjalista prowadzący pacjenta zobowiązany jest do wystawienia zaświadczenia potwierdzającego potrzebę prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego właśnie sprzętu. Dofinansowanie ze środków PFRON obejmuje do 80 % wartości zakupionego sprzętu.

Tabela nr 10: Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością w 2017 r. (w celach porównawczych dane z 2016 r.)

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2016 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2017 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Złożone wnioski	667	623 943	568	499 755
2.	Zawarte umowy ogółem	7	11 247	10	9 286
3.	Wyłacone dofinansowania ogółem	444	426 524	478	417 048
4.	W tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z poz. 3)	61	78 460	60	78 657
5.	W tym: dla mieszkańców wsi (z poz. 3)	119	113 245	147	93 372
6.	W tym: dla kobiet (z poz. 3)	196	162 604	212	189 519

Źródło: dane własne

DOFINANSOWANIE DO UCZESTNICTWA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH

Następnym z zadań dofinansowywanym ze środków PFRON są turnusy rehabilitacyjne, stanowiące zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego mogą się starać wszystkie osoby z niepełnosprawnością posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (zaliczone do jednej z grup inwalidzkich) oraz rodzice lub opiekunowie dzieci niepełnosprawnych (dla dziecka z opiekunem), którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny. Czas trwania turnusu nie może być krótszy niż 14 dni.

Wysokości dofinansowania naliczane są na podstawie wytycznych zawartych

w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. 2014 poz. 1937) i kształtują się następująco:

- **30 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby w wieku 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16 – 24 lat uczącej się i niepracującej;
- **27 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- **25% przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- **20 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- **20 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Do najczęstszych form turnusów rehabilitacyjnych dofinansowanych w roku 2017 przez PCPR w Tczewie należały:

- a) ogólnie-usprawniający z programem rekreacyjno – wypoczynkowym;
- b) specjalistyczne, w szczególności z programem:
 - rekreacyjno – sportowym;
 - psychoterapeutycznym.

**Tabela nr 11: Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w 2017 r.
(w celach porównawczych dane z roku 2016)**

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2016 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2017 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	700	X	755	X
2.	Liczba opiekunów (z poz. 1)	172	X	207	X
3.	Przyznane dofinansowanie	295	319 812	273	299 963
4.	Ogółem wypłacone dofinansowanie (poz. 5+6+7+8+9)	295	319 812	272	299 565
5.	Z tego: dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	7	5 241	0	0
6.	Pozostali dorośli niepełnosprawni	209	245 796	162	202 118
7.	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	8	9 352	15	16 442
8.	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	63	53 191	80	66 508
9.	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	8	6 232	15	14 496
10.	W tym: <i>mieszkańcy wsi</i> (z poz. 4)	21	32 350	64	100 888
11.	W tym: <i>kobiety</i> (z poz. 4)	146	194 795	99	160 614

Źródło: dane własne

DOFINANSOWANIE DO LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ

Likwidacja barier, w ogólnym tego pojęcia znaczeniu ma na celu umożliwienie w znacznym stopniu lub ułatwienie osobie z niepełnosprawnością wykonywanie podstawowych, codziennych czynności, czy też kontaktów z otoczeniem.

Bariery funkcjonalne, to brak dostępności lub utrudnienie w korzystaniu przez osobę z niepełnosprawnością z przestrzeni życiowej człowieka. Na przestrzeń życiową człowieka składa się architektura, urbanistyka, komunikowanie się, transport oraz urządzenia techniczne. Udostępnianie przestrzeni życiowej poprzez likwidację barier daje możliwość aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i jest warunkiem integracji społecznej.

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne zgodne z prawem budowlanym, zmierzające do dostosowania pomieszczeń mieszkalnych lub też pomieszczeń sanitarnych wraz z ich wyposażeniem oraz dogodnego dojścia do mieszkania w celu stworzenia, jak najlepszych warunków dla osoby z niepełnosprawnością.

Działanie mające na celu likwidację barier architektonicznych skierowane jest przede wszystkim do osób, które mają trudności w poruszaniu się.

Bariery w komunikowaniu się są to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnością swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji. Uprawnieni do korzystania z dofinansowania są niepełnosprawni, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności (dotyczy to w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu i mowy oraz wzroku).

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom z niepełnosprawnością, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.

Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi **do 95%** kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż wysokość piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu można składać w dowolnym czasie.

Najczęstszymi zadaniami wykonywanymi w ramach likwidacji barier architektonicznych i technicznych były poniżej wskazane prace:

- adaptacja i modernizacja łazienki w celu dostosowania do potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- położenie posadzki antypoślizgowej,
- dostosowanie otworów drzwiowych do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- likwidacja progów i zróżnicowanych poziomów posadzek w pomieszczeniach,
- instalacja centralnego ogrzewania.

W przypadku likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowania najczęściej udzielano na następujące zadania:

- zakup sprzętu komputerowego,
- zakup oprzyrządowania do komputera,
- zakup specjalistycznego oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu/mowy lub wzroku.

Tabela nr 11: Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2017 r. (w celach porównawczych dane z 2016 r.)

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2016 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2017 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Złożone wnioski	134	903 794	95	633 361
2.	Zawarte umowy ogółem	65	180 950,84	48	174 749
3.	Wyplacone dofinansowania ogółem(7+8+9)	59	138 322,18	47	153 977
4.	W tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	21	48 840,54	9	20 089
5.	W tym: dla mieszkańców wsi	13	39 159,86	8	37 305
6.	W tym: dla kobiet	22	38 935,44	16	55 314
7.	z tego: <u>na bariery architektoniczne</u>	20	96 396,59	20	127 391
8.	z tego: <u>na bariery w komunikowaniu się</u>	36	34 280,89	24	23 914
9.	z tego: <u>na bariery techniczne</u>	3	7 644,70	3	2 672

Źródło: dane własne

DOFINANSOWANIE TWORZENIA I DZIAŁALNOŚCI WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty terapii zajęciowej zostały powołane do życia ustawą o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z dnia 9 maja 1991 r., która dała legislacyjne podstawy tworzenia warsztatów, głównie w ramach zakładów pracy chronionej, jako ich wyodrębnione jednostki organizacyjne.

Zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych: „1. Warsztat terapii zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. 2. Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ust. 1 odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania: 1) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, 2) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy”.

W 2017 r. na terenie powiatu tczewskiego działały **trzy warsztaty terapii zajęciowej** prowadzone przez:

- 1. Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Tczewie** ul. Wigury 84 - prowadzące warsztaty dla **35 uczestników**,
- 2. Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie** ul. Grunwaldzka 1 – prowadzące warsztaty dla **20 uczestników**,
- 3. Caritas Diecezji Pelplińskiej w Pelplinie ul. Sambora 28** – prowadzący warsztaty dla **25 uczestników**.

Na podstawie art. 48 ust 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...) PFRON przekazał Powiatowi **środki finansowe** przypadające według algorytmu na realizację zadania dot. dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej **w 2017 r.** w wysokości **1 279 680 zł.**, **wydatkowano 1 279 678,53 zł.** – **WTZ z ul. Grunwaldzkiej zwróciły nie wykorzystane środki w wysokości 1,47 zł.**

W 2017 r. koszt utrzymania jednego uczestnika warsztatów wynosił nadal 1 333 zł.

W 2017 r. **powiat tczewski nadal partycypował** w kosztach ponoszonych na działalność warsztatów terapii zajęciowej, na naszym terenie. Zgodnie z art. 68c ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie ze środków funduszu kosztów działalności wtz wynosiło **90 %** tych kosztów, pozostałe **10 % dofinansowywał Powiat Tczewski**.

Zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy Zarządem Powiatu, a jednostką prowadzącą warsztat, Starostwo dofinansowało działalność warsztatów **dotacją podmiotową** w łącznej kwocie **143 040 zł.**, a także refundowało koszty uczestnictwa w warsztatach dwójki (od września trójki) mieszkańców naszego powiatu, którzy uczestniczą w warsztatach na terenie powiatu starogardzkiego w wysokości **4 172 zł.**

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W 2017 r. Powiat Tczewski po raz kolejny ogłosił konkurs na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. Swoje oferty złożyło: Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło w Tczewie oraz Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną. Niestety, ze względu na ograniczone środki finansowe PFRON przeznaczone na realizację tego zadania, powołana Uchwałą Zarządu Powiatu Tczewskiego komisja opiniująca oferty musiała ograniczyć wysokość przyznanego dofinansowania.

Tabela nr 12: Środki finansowe PFRON wydatkowane na realizację dofinansowania zadań zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością w 2017 r. (dla porównania dane za 2016 r.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ZŁOŻONE WNIOSKI W 2016 R.		ZŁOŻONE WNIOSKI W 2017 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Złożone wnioski	5	29 549	3	24 000
2.	Zawarte umowy ogółem	5	20 000	3	20 000
3.	Wypłacone dofinansowanie ogółem	5	20 000	3	19 925
	w tym na zadania:				
	- prowadzenie rehabilitacji ON w różnych typach placówek	2	9 000	3	19 925
	- prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających	3	11 000	0	0

Źródło: dane własne

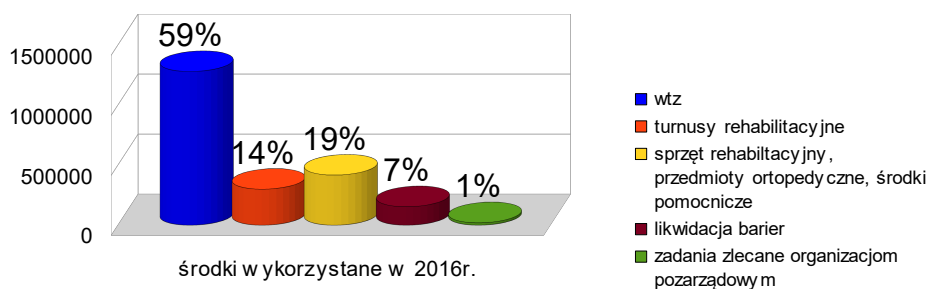
Tabela nr 13: Podsumowanie wykorzystania środków finansowych PFRON na rehabilitację społeczną w 2017 r.

Lp.	Rodzaj zadania	Wysokość środków określonych w uchwale Rady Powiatu (w zł)	Wysokość środków wykorzystanych w roku 2017 (w zł)
1.	dofinansowanie kosztów działalności wtz	1 279 680	1 279 678,53
3.	inne zadania realizowane przez PCPR z zakresu rehabilitacji społecznej: w tym - dofinansowanie ON i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, - dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej ON zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym	890 519,39	890 515,07 w tym 299 564,72 417 048,25 153 977,40 19 924,70
	Razem:	2 170 199,39	2 170 193,60

Źródło: dane własne

Niewykorzystane środki finansowe (4,32 zł.) zostały zwrócone na konto Starostwa Powiatowego w Tczewie.

Wykres nr 4: Wykorzystanie środków finansowych PFRON w 2017 r. na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych

Źródło: dane własne

**PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO OGRANICZANIA SKUTKÓW
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**

POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

PRACA ZESPOŁU W LICZBACH

Tabela nr 14: Liczba złożonych wniosków w 2017 r. (dla porównania 2016 r.)

Liczba złożonych wniosków	Rok 2016	Rok 2017
osoby do 16 roku życia	351	353
osoby powyżej 16 roku życia	2559	3025
Ogółem:	2910	3378

Źródło: dane własne

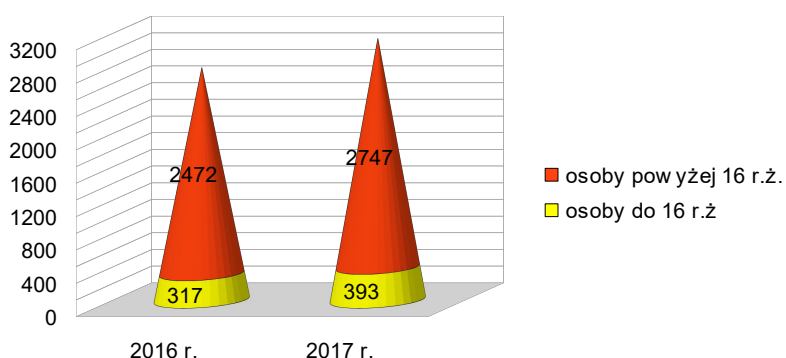
Analizując powyższe dane zauważyć można wzrost liczby złożonych wniosków dla osób powyżej 16 roku życia.

Tabela nr 15: Liczba orzeczeń wydanych w 2017 r. (dla porównania 2016 r.)

Liczba wydanych orzeczeń	Rok 2016	Rok 2017
osoby do 16 roku życia	317	393
osoby powyżej 16 roku życia	2472	2747
Ogółem:	2789	3140

Źródło: dane własne

Wykres nr 5: Liczba wydanych orzeczeń

Źródło: dane własne

Liczba wydanych orzeczeń zarówno dla osób do 16 roku życia jak i osób powyżej 16 roku życia zdecydowanie wzrosła. Pozyskanie dodatkowych środków finansowych umożliwiło

zorganizowanie większej liczby posiedzeń składów orzekających, co spowodowało zwiększenie liczby rozpatrzonych wniosków i wydanie stosownych orzeczeń.

Tabela nr 16: Liczba wydanych legitymacji

Liczba wydanych legitymacji	Rok 2016	Rok 2017
osoby do 16 roku życia	145	114
osoby powyżej 16 roku życia	777	595
Ogółem:	922	709

Źródło: dane własne

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli zaobserwować można spadek liczby wydanych legitymacji, co wynika ze zmiany przepisów prawnych dotyczących ich wydawania.

Zgodnie z ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, znowelizowaną przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1336) z dniem 1 sierpnia 2017 r. weszły w życie **nowe regulacje prawne dot. zasad wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.**

Natomiast z **dniem 1 września 2017 r.** weszły w życie przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2017 r. poz. 1541), które określiły **nowy wzór legitymacji osób niepełnosprawnych** oraz organ wydający przedmiotowe legitymacje.

W konsekwencji powyższych rozwiązań legislacyjnych od dnia 1 września 2017 r.:

- organem wystawiającym legitymację stał się powiatowy/miejski zespół ds. orzekania o niepełnosprawności,
- stopień niepełnosprawności i symbol przyczyny niepełnosprawności wpisuje się w legitymacji wyłącznie na wniosek osoby niepełnosprawnej,
- zmianie uległ wzór blankietu legitymacji,
- legitymacje wystawione przed dniem 1 września zachowują ważność na czas w nich określony.

Zasady wydawania nowych legitymacji:

- Legitymacja dokumentująca niepełnosprawność albo legitymacja dokumentująca stopień niepełnosprawności wystawiana jest **na wniosek osoby niepełnosprawnej**, która składając wniosek przedstawia do wglądu prawomocne orzeczenie o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień.
- Legitymacje są wystawiane na okres ważności orzeczenia.
- Okres ważności legitymacji nie jest jednak dłuższy niż:
 1. **5 lat** – w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność (osoby do 16 roku życia),
 2. **10 lat** – w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60 roku życia.
- W przypadku, gdy osoba niepełnosprawna posiada więcej niż jedno orzeczenie o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, legitymację wystawia się na podstawie ostatniego orzeczenia.
- 5. Za wydanie duplikatu legitymacji pobiera się opłatę w wysokości **15 zł**.

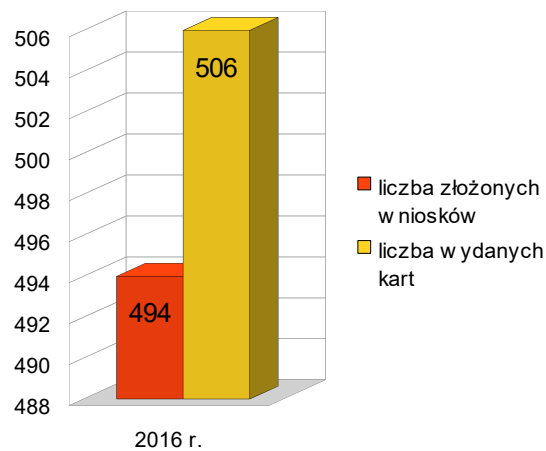
Tabela nr 17: Karty parkingowe

Treść	osoby niepełnosprawne		placówki	
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017
liczba złożonych wniosków	445	494	2	0
liczba wydanych kart parkingowych	460	506	2	0

Źródło: dane własne

Zwiększenie liczby złożonych wniosków i liczby wydanych kart parkingowych związane jest ze zwiększeniem liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Wykres nr 6: Liczba złożonych wniosków i wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych

WYDATKI NA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO ZESPOŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W 2017 R.:

1. Wydatki ogółem:	298 557 zł
w tym:	
♦ umowy cywilnoprawne i wynagrodzenia (z pochodnymi) :	228 150 zł
♦ wydatki pozostałe:	70 407 zł
2. Wielkość wydatków z budżetu Wojewody:	298 557 zł
3. Koszt wydania jednego orzeczenia:	122,80 zł
4. Pozyskano dotatkowe środki na funkcjonowanie Zespołu w wysokości	48 600 zł

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalnego realizowane są przez Wydział Interwencji Kryzysowej, który jest integralną częścią PCPR w Tczewie. Działania i dane statystyczne dotyczące pracy WIK zostały przytoczone we wcześniejszej części opracowania.

Realizując zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiat zobowiązany jest do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także do opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W związku z powyższym, uchwałą nr XXXIX/255/13 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zostały przyjęte niniejsze programy.

PCPR w Tczewie rok rocznie przygotowuje raport z ich realizacji, na podstawie pozyskanych danych. Raport ten stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

V. INFORMACJA Z PRZEBIEGU WYKONANIA BUDŻETU

REALIZACJA PLANU WYDATKÓW

ROZDZIAŁ 85205 - ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Plan wydatków w wysokości **15 000 zł.**, wykonanie **15 000 zł.**, tj. 100,00 % planu.

W strukturze wykonania 100% wydatków ogółem to wydatki poniesione na umowy zlecenia na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy tj. 100 % wykonania do planu.

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego nie występują.

ROZDZIAŁ 85218 - POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Plan wydatków w wysokości **835 491,00 zł.**, wykonanie **835 265,76 zł.**, tj. 99,97% planu.

W strukturze wykonania 88,65% (**740 449,76 zł.**) wydatków ogółem to płace i pochodne, tj: 99,99 % wykonania do planu.

Pozostały udział 11,35 % (**94 816,00 zł.**) wydatków ogółem to wydatki rzeczowe na bieżące utrzymanie tj. 99,78 % w stosunku do planu.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **67 636,03 zł.** z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku dochodowego, składek ZUS oraz zakupu usług telekomunikacyjnych, opłaty pocztowej za wysyłkę listów.

W zakresie remontów plan wydatków w wysokości **2 349,00 zł.**, wykonanie **2 348,07 zł.**, tj.: usługi konserwacyjne i naprawcze urządzeń przemysłowych (nie dotyczy budynków i pomieszczeń) – konserwacja i naprawa kserokopiarek, drukarek.

Nie przeprowadzono zadań inwestycyjnych, zakupów inwestycyjnych.

ROZDZIAŁ 85220 – WYDZIAŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Plan wydatków w wysokości **179 099,00 zł.**, wykonanie **179 046,76 zł.**, tj. 99,97% planu.

W strukturze wykonania 81,51 % (**145 947,76 zł.**) wydatków ogółem to płace i pochodne, tj. 99,96 % wykonania do planu.

Pozostały udział 18,49 % (**33 099,00 zł.**) wydatków ogółem to wydatki rzeczowe na bieżące utrzymanie tj. 100% w stosunku do planu.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **15 974,42 zł.** z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku dochodowego, składek ZUS, zakupu usług telekomunikacyjnych.

ROZDZIAŁ 85321 - POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Plan wydatków w wysokości **298 600,00 zł.**, wykonanie **298 557,40 zł.**, tj. 99,99%

W strukturze wykonania ogółem 76,42% (**228 149,66 zł.**), to wydatki poniesione na wynagrodzenia osobowe i umowy zlecenia wraz z pochodnymi zawarte z członkami komisji orzekającej o stopniu niepełnosprawności, tj.: z lekarzami, doradcami zawodowym, pracownikami socjalnymi, pedagogiem, psychologiem, pracownikiem obsługi oraz umowy z lekarzami.

Pozostałe 23,58 % wydatków ogółem (**70 407,74 zł.**) to wydatki poniesione na bieżące utrzymanie (materiały biurowe, wyposażenie, środki czystości, usługi pocztowe i telekomunikacyjne, podatek od nieruchomości, ZFŚS).

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **13 386,92 zł.** z tytułu

składek ZUS, podatku dochodowego, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, usług pocztowych i orzekania o niepełnosprawności.

ROZDZIAŁ 85508 - RODZINY ZASTĘPCZE

Plan wydatków w wysokości **3 754.000 zł.** Wykonanie **3 641 492,04 zł.**, tj. 97,0%

W strukturze wykonania 86,80% (**3 160 915,36 zł.**, tj. 98,77% do planu) wydatków ogółem to: pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz usamodzielnienia i kontynuację nauki wychowanków (**2 222 781,23 zł.**) oraz dodatki wychowawcze Program Rodzina 500 + (**938 134,13 zł.**).

Pozostały udział 13,20 % (**480 576,68 zł.**, tj. 88,12% do planu) wydatków ogółem to wydatki poniesione na wynagrodzenia koordynatorów pieczy zastępczej, umowy zlecenia z zawodowymi rodzinami zastępczymi (**420 252,67 zł.**), w tym **9 249,51 zł.** to wydatki poniesione w ramach 1% na obsługę 500+ w postaci dodatku do wynagrodzeń. Zakup materiałów i wyposażenia - wyprawki dla usamodzielnionych wychowanków (**12 000,00 zł.**), szkolenia rodzin zastępczych i pozostałe usługi (**20 000,00 zł.**), delegacje służbowe (**16 581,01 zł.**) oraz odpis podstawowy ZFŚS (**4 743,00 zł.**), szkolenia pracowników (**7 000,00 zł.**)

Niewykonanie planu w 100% jest spowodowane zwiększeniem budżetu o pozyskane środki z dotacji na dofinansowanie zadań własnych powiatu na realizację zadania pn: „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” realizowanego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w kwocie **80 344 zł.**

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **11 952,90 zł.** z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku i składek ZUS.

ROZDZIAŁ 85510 – DZIAŁALNOŚĆ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

Plan wydatków w wysokości **37 380,00 zł.**, wykonanie **36 359,01 zł.**, tj. 97.27%

W strukturze wykonania 99,01% wydatków ogółem to wydatki poniesione na realizację dodatków wychowawczych Programu Rodzina 500+ dla dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka.

Pozostały udział 0,99% (**359,01 zł.**, tj. 94,48% do planu) wydatków ogółem to wydatki poniesione w ramach 1% na obsługę 500+ w postaci dodatku do wynagrodzeń.

REALIZACJA PLANU DOCHODÓW

Plan dochodów ogółem wynosi **1 226 741,00 zł.**, wykonanie **1 148 088,05 zł.**, tj. 93,59%

Planowane dochody w rozdziale 85218 w wysokości **430,00 zł.**, a wykonanie **491,87 zł.**, co stanowi 114,39 % środków zaplanowanych.

Dochody budżetowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pochodzą z następujących źródeł:

- **Odsetki bankowe - § 0920** plan w wysokości **180,00 zł.** został wykonany w 111,91%, tj. na poziomie **201,44 zł.**
- **Wpływy z różnych dochodów - § 0970** plan **250,00 zł.** został wykonany na poziomie **290,43 zł.**, tj: 116,17% - wynagrodzenie dla płatnika z tytułu terminowego odprowadzania podatku dochodowego i ubezpieczeń społecznych.

Dochody w rozdziale 85508 § 0920 wpływy z pozostałych odsetki.

Plan w wysokości **311,00 zł.** wykonany został na poziomie **310,80 zł.**, tj: 99,94% - odsetki ustawowe należne z tytułu zwrotu świadczeń nienależnie pobranych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej.

Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych § 0940 wynoszą **1 904,46 zł.**

Dochody w rozdziale 85508 § 0970 wpływy z różnych dochodów.

Plan w wysokości **491 000,00 zł.** wykonano w kwocie **496 725,46 zł.**, tj. 101,17% z tytułu odpłatności Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

Dochody w rozdziale 85510 § 0970 wpływy z różnych dochodów.

Plan w wysokości **735 000,00 zł.** wykonano w kwocie **648 655,46 zł.**, tj: 88,25% w tym:

- z tytułu odpłatności Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Niewykonanie planu dochodów w 100% z tytułu odpłatności wynika z faktu, iż trudno przewidzieć i zaplanować umieszczenie dzieci w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, czy też rozwiązanie rodziny, ponieważ odbywa się to na podstawie postanowienia sądu.

Należności wymagalne w rozdziale **85508** wynoszą **2 916,15 zł.** z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania małoletniej w rodzinie zastępczej, tj:

- odsetki za zwłokę od należności **§ 0920** wynoszą **798,65 zł.**,

- wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych - § 0940 wynoszą **2 117,50 zł.**

Decyzją administracyjną z dnia 9 września 2015 r. rodzina zastępcza została zobowiązana do zwrotu kwoty **6 000,00 zł.** wraz z odsetkami. W związku z nie regulowaniem zobowiązania wszczęto postępowanie egzekucyjne, a sprawę przekazano do komornika.

Następnie, na wniosek strony, decyzją administracyjną z dnia 16 sierpnia 2017 r., za zgodą Prezydenta Miasta Gdyni, dokonano umorzenia świadczenia w kwocie **2 500 zł.** wraz z odsetkami od tej kwoty, tj: **505,19 zł.** oraz rozłożono na raty pozostałą kwotę wraz z odsetkami za zwłokę. Zobowiązana nie wywiązała się z warunków spłat rat ustalonych w/w decyzji i nie dokonała wpłat, w związku z tym należność stała się natychmiast wymagalną. Sprawę ponownie przekazano do komornika.

Sporządziła : Katarzyna Wróbel - Dyrektor PCPR w Tczewie

Załączniki:

- **załącznik nr 1** – Raport z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim na lata 2015 – 2017 w **2017 r.**
- **załącznik nr 2** - Raport z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Tczewskim na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w **2017 r.**